

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/199/2020
Identifikačné číslo spisu:	6419201365
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6419201365.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému V. K., bytom G. F. XX/X, v E. G., o zaplatenie 9.975,47 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7Csp/41/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. februára 2020 sp. zn. 41 Co/114/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 25. februára 2020 sp. zn. 41 Co/114/2019, (ďalej aj odvolací súd) napadnutý rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej aj okresný súd, súd prvej inštancie) z 12. augusta 2019 č. k. 7Csp/41/2019-75.

1.1. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 9.975,47 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 9.975,47 € od 2. februára 2014 do zaplatenia na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 10. septembra 2012 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Všeobecnou úverovou bankou, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava a žalovaným. Na základe uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol spotrebný úver vo výške 15.000 €. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 119 mesačných splátkach po 219,64 €, splatnými ku 22. dňu toho ktorého mesiaca s tým, že dátum prvej mesačnej splátky bol dojednaný na deň 22. októbra 2012 a posledný deň mesačnej splátky (termín konečnej splatnosti) bol dojednaný na deň 22. augusta 2022. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, právny predchodca v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s. pre poskytovanie úverov (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“), ktoré sú súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanému doručil výzvu na predčasne splatenie zostatku úveru s

príslušenstvom ku dňu 16. januára 2014. Uznáním dlhu evidenčné číslo 5784375 zo dňa 5. marca 2018 žalovaný sa zaviazal zaplatiť žalobcovi svoj splatný peňažný dlh vzniknutý z titulu nesplateného úveru poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že dlh ku dňu podpisania tohto uznania pozostával zo sumy 24.385,38 €, ktorú tvorí dlžná istina v sume 14.026,17 €, úroky v sume 9.373,99 € a náklady spojené s uplatnením tejto pohľadávky v sume 985,22 €. Žalovaný prehlásil, že tento dlh čo do právneho dôvodu a čo do výšky v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka neodvolateľne uznáva v celom rozsahu. Na pojednávaní pred súdom prvej inštancie konanom dňa 12. augusta 2019 žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žalovaný zároveň upozornil na skutočnosť, že nikde v texte samotného uznania záväzku zo dňa 5. marca 2018 nie je konštatované, že v čase uznania záväzku nárok žalobcu bol premlčaný a že by mal vedomosť o tom, že predmetom uznania záväzku je premlčaný nárok žalobcu.

1.2. Odvolací súd poukázal na ustanovenia o premlčaní § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka a ďalej uviedol.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

V zmysle uvedeného, v prípade, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. V prípade, že sa uznáva premlčaný dlh na to, aby uznanie dlhu malo právny následok uznania, musí dlžník, ktorý tento dlh uznáva mať vedomosť o jeho premlčaní. Právne následky viažúce sa na možnosť počítania 10 ročnej premlčacej doby pri premlčaných právach zakladá právne dôsledky len vtedy, ak dlžník o premlčaní vedel. Ak dlžník o premlčaní nevedel, či už pre omyl skutkový alebo omyl právny, nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky.

1.3. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v právnom úkone označenom ako uznanie dlhu zo dňa 5. marca 2018 nie je žiadna zmienka o tom, že v čase uznania sa pri uplatnenom nároku jedná o dlh premlčaný. Odvolací súd mal zároveň z obsahu spisu a vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie preukázané, že žalovaný v čase uznania dlhu nemal vedomosť o premlčaní svojho dlhu. Skutočnosť, že žalovaný mal vedomosť o tom, že uznáva premlčaný dlh nevyplýva ani zo samotného obsahu uznania dlhu. Žalobca zároveň žiadnym spôsobom nepreukázal v konaní, že žalovaný mal vedomosť o premlčaní jeho dlhu v čase jeho uznania. Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka na to, aby boli splnené účinky uznania dlhu vyžaduje, aby dlžník, v danom prípade žalovaný, mal vedomosť o jeho premlčaní. Keďže žalovaný v čase uznania dlhu nemal vedomosť o jeho premlčaní, v tomto prípade nenastali právne následky viažúce sa na plynutie desaťročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto posudzoval plynutie premlčacej doby v súlade s § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom 17. januára 2014, t. j. dňom po zosplatení dlhu a uplynula dňom 17. januára 2017. Žalobca svoj nárok na zaplatenie dlžnej istiny s príslušenstvom uplatnil na súde dňa 12. apríla 2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

2. Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť svojho dovolania videl s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v nesprávnom právnom posúdení otázky premlčania a interpretácie § 558 Občianskeho zákonníka. Podľa dovolateľa z tohto ustanovenia nie je možné žiadnym výkladom určiť, že podmienkou pre založenie premlčacej doby podľa § 110 Občianskeho zákonníka je zmienka dlžníka v uznaní dlhu, že o premlčaní dlhu vedel. § 558 Občianskeho zákonníka mal odvolací súd správne interpretovať tak, že uznanie premlčaného dlhu, z ktorého nevyplýva skutočnosť, že dlžník v čase uznania vedel o jeho premlčaní, nemá právne účinky uznania v hmotnoprávnej a procesnoprávnej rovine. V hmotnoprávnej rovine ide o zabezpečovací princíp uznania dlhu, v procesnoprávnej rovine ide o posilnenie postavenia veriteľa, keď uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú domnienku, že dlh v čase uznania existoval. Toto ustanovenie však nemá vplyv na beh premlčacej doby platne uznaného premlčaného dlhu podľa § 110 Občianskeho zákonníka. Ten ustanovuje, že ak dlžník právo písomne uznal čo do dôvodu a výšky, premlčí sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Keďže žalovaný vo svojom písomnom uznaní zo dňa 5. marca 2018, uznal žalovanú pohľadávku čo do právneho dôvodu a výšky, od 5.3.2018 začala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba. Nakoľko nesprávne rozhodnutie odvolacieho súdu

spočíva výlučne na nesprávnom právnom posúdení veci navrhol, aby dovolací súd podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil rozsudok odvolacieho súdu.

3. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného súdneho poriadku, ďalej len CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

6. Podľa názoru žalobcu je jeho dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

6.1. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Dovolateľ, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadať otázku, ktorú dovolací súd riešil nesprávne (m. m. 1 Cdo 162/2018, 3 Cdo 141/2018, 4 Cdo 37/2017, 5 Cdo 190/2018, 8 Cdo 14/2018), a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania (1 Cdo 150/2018, 2 Cdo 185/2018, 3 Cdo 52/2017, 7 Cdo 50/2018, 8 Cdo 130/2018). Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

7. Právnu otázkou, ktorú dovolateľ považoval za relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, bola otázka výkladu § 558 Občianskeho zákonníka, ktorý nepovažoval dovolateľ za správny a predostrel svoj právny záver.

8. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ako už uviedol dovolací súd predpokladá, že právnu otázku, ktorú naformuloval dovolateľ, dovolací súd neriešil vo svojej rozhodovacej činnosti a súčasne, že má zásadný právny význam.

9. K uvedenému dovolací súd uvádza, že výklad § 558 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k premlčaniu uznaného dlhu, z hľadiska vedomosti dlžníka o tom, že dlh je premlčaný v momente jeho uznania riešil dovolací súd v rozhodnutiach sp. zn. 4 MCdo 1/2007, sp. zn. 1 Cdo 197/2009, sp. zn. 3MCdo 3/2014, sp. zn. 3 MCdo 12/2014, sp. zn. 3 MCdo 14/2014, sp. zn. 8 MCdo 1/2014 ako aj 7 MCdo 2/2014.

10. Právne posúdenie, ktoré prezentuje dovolateľ vychádza z nesprávneho výkladu § 558 Občianskeho zákonníka.

11. Dovolací súd poukazuje opätovne na ním dávnejšie prijatý právny záver, že okrem všeobecných náležitostí (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) potrebných na to, aby bol právny úkon uznania dlhu perfektný, Občiansky zákonník v prípade uznania dlhu vyžaduje aj splnenie ďalších osobitných náležitostí, ktorými sú písomná forma, sľub zaplatiť dlh a vymedzenie dlhu čo do dôvodu a výšky. Zároveň je pre perfektnosť a vznik všetkých účinkov uznania dlhu, v prípade, že dlh je premlčaný, potrebné, aby ten, kto dlh uznal, vedel, o jeho premlčaní. Pod vznikom všetkých účinkov uznania dlhu nepochybne je potrebné zaradiť i premlčanie, (v danom prípade „prerušenie premlčacej lehoty,,).

Platným uznaním dlhu dochádza podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka k založeniu premlčacej doby a zároveň k jej prologácii na desať rokov. K založeniu novej premlčacej lehoty dochádza aj v prípade, že predmetný dlh bol v čase uznania už premlčaný, inštitút uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka však v prípade už premlčaného dlhu zakladá jeho právne účinky len za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

12. Vzhľadom na uvedené, dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nepresvedčila dovolací súd o prípustnosti podaného dovolania, nakoľko ním nastolená právna otázka bola rozhodnutiami dovolacieho súdu riešená. Pokiaľ dovolanie nie je prípustné, nie je možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

13. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

14. Najvyšší súd na základe uvedeného, dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f/ CSP, odmietol.

15. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.